

ПРОГРАМ ИНТЕРНЕ ЕДУКАЦИЈЕ ноембар 2010.

Обзиром да је Школа од школске 2010/11. ушла у програм CARDS, намењеног *установљавању и постизању стандарда квалитета у настави* и да је у претходном периоду утврђено који су основни недостаци у наставном процесу – ова едукација је једна у низу активности које предузимамо да се ти недостаци *предупреде*...

У циљу даљег унапређења васпитног рада потребно је и да се што већи број колега упозна (макар у назнакама) са одређеним *појавама* које прате наставу и наставни процес а тичу се психолошко-педагошких аспеката *учења*, примене и *трансфера знања*. На крају, предвиђено је да се у радионичарском раду колеге упознају са неким примерима успешног планирања, модификације постојећих и креирања нових метода и приступа у наставном процесу... Руководство Школе је настојало да што боље *покрије* све предвиђене *теме* али и да се држи начела *економичности* (у времену и средствима) и резултат тих настојања је предвиђени програм. Без очекивања да ћемо једним програмом обухватити све *садржаје од интереса* а у нади да ће (захваљујући предлозима и критикама самих учесника у *процесу*) бити осмишљени и додатни програми (вероватно *специјализованијих* усмерења) тренутно можемо *понудити* следећи програм:

<u>НАЗИВ:</u>	ПОВЕЋАЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈА НАСТАВНИКА ЗА ВОЂЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈУ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА
<u>ЛОКАЦИЈА:</u>	ДОМ УЧЕНИКА
<u>ДАТУМ:</u>	13.11.2010. (СУБОТА)
<u>ТРАЈАЊЕ:</u>	10-18 часова (8 радних сати)

СТРУКТУРА (TIMELINE)

<u>10:00 – 10:20</u>	УВОДНИ ДЕО
<u>10:20 – 11:50</u>	ПЛАНИРАЊЕ И ПРИПРЕМАЊЕ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА
<u>11:50 – 12:05</u>	ПАУЗА
<u>12:05 – 13:35</u>	АДЕКВАТНО КОРИШЋЕЊЕ ФАКТОРА КОЈИ ПРАТЕ НАСТАВНИ ПРОЦЕС (<i>ИНТЕРВЕНИШУЋИХ ВАРИЈАБЛИ</i>)
<u>13:35 – 14:30</u>	ПАУЗА – РУЧАК
<u>14:30 – 16:00</u>	ТЕСТОВИ, ВРСТЕ, ОСМИШЉАВАЊЕ И ЊИХОВА ИЗРАДА
<u>16:00 – 16:15</u>	ПАУЗА
<u>16:15 – 17:45</u>	РАЗЛИЧИТИ ПРИСТУПИ У НАСТАВИ, ТРАНСФЕР <i>ЗНАЊА</i> О <i>СТИЦАЊУ ЗНАЊА</i> (кроз СТРАТЕГИЈЕ И ТЕХНИКЕ <i>УЧЕЊА</i>)

ПРЕДАВАЧИ:

Драгана Беновић – ПЕДАГОГ
Жељко Машовић – ПСИХОЛОГ
Милош Прелић – НАСТАВНИК
Гордана Јованов – НАСТАВНИК
и СВИ ПРИСУТНИ КОЈИ БУДУ ИМАЛИ КОМЕНТАРЕ НА ОБРАЂИВАНЕ ТЕМЕ

МОДЕРАТОР: Љиљана Стошић – ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

Сви садржаји су осмишљени као *панел дискусије* и *радионице* уз краће теоријске уводе предавача. На крају едукације учесници би требало да *стекну увиде* у обрађене теме, размене искуства (нарочито примере *добре праксе*), мотивишу се за самостално истраживање и унапређење наставног процеса у оквиру предмета који предају, да *овладају* процесом припреме за наставни процес (и укључивање свих релевантних *чиниоца* у то планирање) и добију материјале (у електронској форми) који ће им помоћи да претходно наведено остваре. Резултат радионичарских активности биће *једна адекватна припрема за час, овладавање техником израде тестовних ајтема, техникама мотивације ученика и развоја њихове концентрације*. На крају је предвиђено да учесници *едукације* евалуирају рад предавача, обрађене садржаје и едукацију у целини што ће, надамо се, допринети да наредне едукације буду још боље осмишљене и да се тичу *тема од интереса* већине колега.

новембар, 2010., Београд

Љиљана Стошић
помоћник директора

ДОБРОДОШЛИ

СТРУКТУРА ЕДУКАЦИЈЕ (деталније)

1. УВОДНИ ДЕО

- Упознавање учесника са општим циљевима едукације, разлозима за њено извођење као и жељеним исходима
- Представљање (кратко) свих присутних (које предмете предају, шта очекују од програма едукације, степен припремљености за активности и сл.)

2. ПЛАНИРАЊЕ И ПРИПРЕМАЊЕ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

- Представљање токова развоја образовања и васпитања, традиционална наспрам *модерне школе*, осмишљавање и постављање циљева, разрада задатака и *исхода*, формални захтеви припреме за наставни процес
- Аспекти постојећих припрема за час са нагласком на недостатке на конкретним примерима постојеће *педагошке евиденције*
- Примери *добре праксе* (представљање адекватних аспеката у постојећим припремама, коментари присутних базирани на сопственом искуству и *теоријским знањима*)
- **РАДИОНИЦА** – Групна активност израде припреме за *замисљени час*: присутни ће бити подељени у групе (на основу унапред договорених критеријума), добиће извесни садржај (исти за све групе а *опити* по садржају) за који ће требати да саставе припрему у варијанти да се поменути садржај обрађује по први пут и/или да се обавља *систематизација* истог
- **ДИСКУСИЈА** – по један представник *групе* ће представити резултате рада својих *сарадника* а сви (заинтересовани) присутни ће давати коментаре на поменута излагања
- **РАДИОНИЦА** – Индивидуална активност израде специфичних припрема за час (једна по учеснику) при чему се од учесника очекује да унапред одреде наставну јединицу и начин њене обраде у складу са *Глобалним* и *Оперативним планом* предвиђених садржаја појединих предмета
- **ДИСКУСИЈА** – Заинтересовани ће предочити проблеме на које су наишли у току израде *припреме* а сви учесници могу учествовати *коментарисањем резултата*

3. КОРИШЋЕЊЕ ФАКТОРА КОЈИ ПРАТЕ НАСТАВНИ ПРОЦЕС

- Представљање успешних и неуспешних модела *преношења знања*, осврт на учешће фактора у *учесницима процеса* (ученику и наставнику): мотивација, пажња/концентрација, интелектуалне способности, *дирекција* у приступу *проблему*, социо-емоционално-културолошко-материјални аспекти, уважавање индивидуалних разлика; осврт на *факторе ван учесника процеса*: *опремљеност наставног простора*, бука, загушљивост, распоред седења ученика, начин представљања наставног садржаја, временска и *техничка* ограничења, бројност ученика, функционалност одабраних садржаја и сл.
- **РАДИОНИЦА** – Индивидуална активност *осмишљавања успешног коришћења интервенишућих фактора*, учесници ће добити неколико различитих ситуација у којима је потребно да на најбољи могући начин предупреду негативне утицаје интервенишућих фактора а искористе њихове позитивне аспекте. По неколико учесника ће добити исте или сличне ситуације да би се могла водити адекватнија дискусија, заинтересовани ће *известити* остале учеснике о резултатима.
- **ДИСКУСИЈА** – сви учесници ће моћи да коментаришу *презентиране резултате* и дају предлоге сопствених *решења* ситуације коју су *обрађивали*.

- Мотивација (унутрашња и спољна, хијерархија мотива, теорије) ученика, пажња/концентрација, различити видови поткрепљења...
- РАДИОНИЦА – Групна активност *осмишљавања бар три начина како мотивисати ученике*, продужити трајање *вигилансе пажње*, увећати концентрацију ученика на *наставне садржаје* (нарочито како исту *увећати* у фазама часа када опада – нарочито у *централном тј. главном делу часа*). Учесници ће бити подељени у групе и свака група ће се бавити специфичним *проблемом* (повећати мотивацију демотивисаних, пробудити *ослабелу* концентрацију, продужити пажњу *драматургијом* часа).

4. ТЕСТОВИ, ВРСТЕ, ОСМИШЉАВАЊЕ И ЊИХОВА ИЗРАДА

- Оцењивање, истраживања докимологије, Блумова таксономија, објективност процеса оцењивања, критеријуми и њихова провера, стандардизација провере постигнућа
- Тестови, врсте тестова, тестовни ајтеми (ставке) и њихова примена у провери различитих аспеката наставног процеса
- РАДИОНИЦА – Групна активност *израде теста знања* у складу са *жељеним исходима*: учесници ће добити (све групе исти) текст на основу кога треба формирати жељене исходе (у смислу *појмова* које треба усвојити), зависно од исхода формирати *кључ за оцењивање* и *критеријум успеха*.
- ДИСКУСИЈА - сви учесници ће моћи да коментаришу које су тешкоће имали у обављању радионичарске активности и како су их превазишли.

5. РАЗЛИЧИТИ ПРИСТУПИ У НАСТАВИ, ТРАНСФЕР ЗНАЊА О СТИЦАЊУ ЗНАЊА

- Наставни процес кроз креативна решења извођења наставе и усвајања знања, случајно и намерно *запамћивање*, памћење и *врсте* памћења, Активно учење, Виша фронтална настава, Проблемска настава, истраживање као услов учења *увиђањем*, учење вербалног градива наспрам учењу *вештина*, учење по моделу...
- Представљање Силва метода и Бузанових *мапа ума*, примена мапа ума у настави и примери из праксе, основне технике израде мапа и њихова примена у различитим *популацијама* корисника
- ДИСКУСИЈА – сви учесници ће наводити сопствене примере добре праксе у групном и индивидуалном раду са ученицима, коментарисаће разлоге за примену појединих метода у специфичним групама ученика (стратуме популације) и евентуалне недостатке примењених модела.

6. ЕВАЛУАЦИЈА ЕДУКАЦИЈЕ

- Учесницима ће бити подељена евалуативна листа едукације коју ће попунити том приликом а резултати ће бити накнадно обрађени и сви заинтересовани ће добити информацију о њима. Осим тога, резултати евалуације ће послужити да се у следећем програму едукације превазиђу евентуални проблеми који буду примећени као и да се још боље осмисле активности и садржаји који ће бити представљени у наредним едукацијама. Попуњавање листе не би требало да одузме више од десетак минута а након тога ће предавачи одговарати на евентуална питања учесника.
- ПРЕДЛОЗИ ЗА НАРЕДНЕ ПЕДАГОШКО ИНСТРУКТИВНЕ АКТИВНОСТИ – на основу питања, коментара и дискусија требало би осмислити правце даљег педагошко-инструктивног рада

ЕВАЛУАТИВНА ЛИСТА

Пред вама се налази листа (из два дела) питања/тврдњи којима настојимо да утврдимо колико је, по Вашој процени, едукација којој сте присуствовали била успешна као и да утврдимо какве измене би смо могли да унесемо како би (у наредном периоду) била још прилагођенија потребама оних који је у наредном периоду буду похађали. Вашу процену појединих аспеката едукације представите **заокруживањем ЈЕДНЕ од понуђених опција** (на четворостепеној скали) поред тврдње/питања на коју се односе.

Намерно смо избегли *средње одговоре* да би добили што релевантније податке а Вас молимо да у процени будете што искренији и да **дате одговор на сва питања/тврдње**.

Процене које дајете послужиће само за унапређење наредних програма едукације а о резултатима ће (након обраде) бити упознати сви заинтересовани кроз извештај који ће бити састављен у најскорије време (а најкасније десет дана од завршетка едукације).

ИСПИТИВАЊЕ ЈЕ АНОНИМНО

У наставку су наведене тврдње а на Вама је да заокружите у којој мери се са тим тврдњама слажете (означава се степен слагања са тврдњом, при чему је: 1 - уопште се не слажете, 2 - углавном се не слажете, 4 - углавном се слажете и 5 - потпуно се слажете)

ТВРДЊЕ	СТЕПЕН СЛАГАЊА				
Едукација је била корисна за мој даљи рад	1	2		4	5
Трајање едукације у целини је било адекватно	1	2		4	5
Трајање свих делова едукације је било одговарајуће постављеним циљевима	1	2		4	5
Предавачи су успешно пренели предвиђене садржаје	1	2		4	5
Дискусије су допринеле да се евентуалне недоумице разјасне	1	2		4	5
Сазнао/ла сам довољно о најважнијим аспектима наставног процеса	1	2		4	5
Добио/ла сам довољно информација за самостално осмишљавање наставног процеса	1	2		4	5
Радионице су помогле да проверим колико сам усвојио/ла представљене садржаје	1	2		4	5
Све активности су биле адекватно осмишљене	1	2		4	5
Све активности су биле адекватно реализоване	1	2		4	5
Информације које су представљене мотивисале су ме да изменим своје виђење наставног процеса	1	2		4	5
Предавачи су користили разумљиве термине	1	2		4	5
Предавачи су били спремни да додатно појасне представљене садржаје када је за тим било потребе	1	2		4	5
Атмосфера је у свим фазама рада била подстичућа	1	2		4	5
Садржаји едукације су били занимљиви и примењиви	1	2		4	5
Сви учесници су имали довољно прилике да изнесу сопствена искуства и примере из праксе	1	2		4	5
Едукација ме мотивисала да се додатно информисем о наведеним аспектима наставног процеса	1	2		4	5

У наставку су наведена питања а на Вама је да заокружите одговор који највише одговара Вашем мишљењу и/или да дате одговор уписивањем Вашег мишљења у за то предвиђен простор

1. Да ли сматрате да је перманентна едукација наставника потребна за унапређење наставног процеса?
а - ДА, за све наставнике
б - ДА, за оне наставнике који имају проблема у реализацији наставно-васпитних циљева
в - ДА, за оне који за то показују интересовање
г - НЕ, за већину наставника
д - НЕ, ни за једног наставника
2. У којој мери су теме којима се ова едукација бавила покриле суштинске аспекте наставног процеса?
а - ДА, у потпуности
б - ДА, већину важних аспеката
в - ДА, али само неколицину аспеката
г - НЕ, већином суштинских аспеката се нисмо бавили
д - НЕ, нисмо дотакли ни један од најважнијих аспеката
3. Којим делом едукације сте били најзадовољнији тј. који део Вам је донео највише информација корисних за даљи рад?
_____(уписати назив дела едукације)
Зашто? _____
4. Да ли постоје садржаји које сматрате неопходним (или *корисним*) а да нису овом приликом обрађени?
НЕ _____ ДА, _____ (уписати садржај)
5. У којој мери је Вама лично едукација била занимљива?
а - није ми била ни најмање занимљива
б - највећи део ми није био занимљив
в - није била ни занимљива ни незанимљива
г - највећи део ми је био занимљив
д - комплетна едукација ми је била занимљива
6. Да ли су, по Вашем мишљењу, испуњени сви циљеви постављени на почетку едукације?
а - ДА, у потпуности
б - ДА, већина постављених циљева
в - ДА, али само поједини циљеви
г - НЕ, већина циљева није остварена
д - НЕ, није остварен ни један од постављених циљева
7. Да ли су предавачи и модератор у довољној мери уважавали потребе свих учесника?
а - ДА, у потпуности
б - ДА, у највећем делу програма
в - ДА, али само у појединим деловима
г - НЕ, потребе већине учесника су биле запостављене
д - НЕ, ниједном од учесника нису уважене потребе
8. Колико учесника је, по Вама, концентрисано и активно учествовало у радионицама и дискусијама?
а - сви, б - већина, в - половина, г - само малобројни д - нико

9. У којој мери су радионице и дискусије биле адекватно осмишљене и реализоване?

- а - добро су осмишљене али нису довољно добро реализоване
- б - релативно су добро осмишљене и једнако добро реализоване
- в - лоше су осмишљене и реализоване
- г - добро су и осмишљене и реализоване
- д - лоше су осмишљене и још горе реализоване

10. Да ли сте спремни да учествујете у новим едукацијама ове врсте?

ДА

НЕ

(заокружи)

11. Које садржаје би, по Вама, било потребно укључити у наредне едукације? (унесите бар један)

- а - _____
- б - _____
- в - _____
- г - _____
- д - _____

12. Колико би времена, по Вама, било потребно посветити садржајима које сте предложили?

- а - више часова
- б - деведесет минута
- в - шездесет минута
- г - пола сата
- д - серију едукативних скупова

13. Да ли сте спремни да у наредним едукацијама учествујете као предавачи и/или модератори?

- а - ДА, као модератор
- б - ДА, као предавач
- в - НЕ

14. Када би оцењивали сваки од делова ове едукације - Ваша оцена би била:

ПЛАНИРАЊЕ И ПРИПРЕМАЊЕ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА
АДЕКВАТНО КОРИШЋЕЊЕ ФАКТОРА КОЈИ ПРАТЕ НАСТАВНИ ПРОЦЕС
ТЕСТОВИ, ВРСТЕ, ОСМИШЉАВАЊЕ И ЊИХОВА ИЗРАДА
РАЗЛИЧИТИ ПРИСТУПИ У НАСТАВИ

1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5

15. Шта је основна корист коју сте добили од ове едукације?

- а - теоријска знања о аспектима наставног процеса
- б - информације о модерним приступима у настави
- в - практична и примењива знања и технике
- г - мотивација за самостално истраживање и осмишљавање метода рада
- д - нешто друго, _____ (шта?)